

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeente Westerveld

2 juli 2024

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan de raad van de gemeente Westerveld
T.a.v. mevrouw R. Weernekens, griffier
Postbus 50
7970 AB HAVELTE

Behandeld door: Erik Pot
Ons kenmerk: 2024
Datum: 2 juli 2024

Geachte raad,

In uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring dateren wij op de datum van de vergadering waarin de gemeenteraad de jaarstukken behandelt.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen en de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken. Daarnaast rapporteren wij in deze brief, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de gemeenteraad te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Resultaat en weerstandsvermogen

→ Controlebevindingen

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Overige onderwerpen

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdlijnen van onze controle	4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	7
3. Resultaat en weerstandsvermogen	8
4. Controlebevindingen	10
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	20
6. Overige onderwerpen	22
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd	24
8. Afsluiting	25
Bijlage bij accountantsverslag 2023 gemeente Westerveld	26

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- **Hoofdlijnen van onze controle**
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op pagina 161 heeft u de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Dit is een grotendeels voorgeschreven tekst. In deze tekst meldt u dat alle bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles opgeteld niet boven de verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten uitkomen. In de waarderingsgrondslagen beschrijft u de kaders en in de paragraaf bedrijfsvoering gaat u in op de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Onderdeel van onze controle blijft de getrouwheid en de rechtmatige besteding van de specifieke uitkeringen.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	Over 2023 is een resultaat vóór mutatie reserves gerealiseerd van € 5,8 miljoen positief. Over 2022 is een positief resultaat gerealiseerd van € 3,1 miljoen. Het resultaat over boekjaar 2023 is de optelsom van een totaalbedrag aan gerealiseerde baten van € 71,5 miljoen en € 65,7 miljoen aan gerealiseerde lasten. Het positieve saldo van € 5,8 miljoen is het verschil in de vermogenspositie tussen eind 2022 en eind 2023. De Raad heeft voorts vooraf goedgekeurd dat bedragen aan de reserves toegevoegd en onttrokken mochten worden en van dat bedrag is per saldo € 2,3 miljoen aan stortingen gerealiseerd. In totaal komt het positieve resultaat na mutaties in de reserves uit op een bedrag van € 3,6 miljoen. Dit bedrag is afzonderlijk in de balans gepresenteerd. Dit betekent dat het totale eigen vermogen ultimo 2023 uitkomt op € 26,5 miljoen (ultimo 2022: € 20,7 miljoen). Dit betekent een solvabiliteit van 41% (ultimo 2022 was dat 37%).
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	In hoofdstuk 5 hebben wij een overzicht opgenomen van de niet gecorrigeerde controleverschillen. Deze verschillen blijven onder onze goedkeuringstolerantie.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. In onze managementletter van 8 december 2023 hebben we onze bevindingen uit de interim-controle meer in detail beschreven. Daarnaast zijn tijdens onze controlewerkzaamheden diverse aandachtspunten geconstateerd. Deze zijn verder toegelicht in hoofdstuk 4.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is geweest van fraude met

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

	significante omvang. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties, waardoor ook signalen in de toekomst naar verwachting sneller gemeld zullen worden.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorraden, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar. Het advies om achteraf expliciet na te gaan hoe de schattingen hebben uitgepakt is nog niet zichtbaar opgevolgd.
Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe maar op alle fronten de norm halen is in de huidige maatschappij best uitdagend geworden. U realiseert zich dat 100% veiligheid niet bestaat, maar u doet datgene wat passend is in uw omstandigheden.
Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording	Met ingang van 2023 geven wij alleen een oordeel omtrent de getrouwheid en niet meer een separaat oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid. Het college van burgemeesters en wethouders heeft hierover zelf gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt onder ons getrouwheidsoordeel. Wij hebben geen andere bevindingen dan de door u zelf in de jaarrekening opgenomen bevindingen.
Verplichte rapportering over fraude en continuïteit	Op grond van de beroepsvoorschriften voor accountants dienen wij sinds het boekjaar 2022 in onze controleverklaring actief te rapporteren over de werkzaamheden die wij doen met betrekking tot deze onderwerpen. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zelf ook een analyse maakt en een standpunt inneemt met betrekking tot de mate waarin de risico's in beeld zijn, maatregelen zijn getroffen om de risico's te verkleinen en wat de beoordeling is over eventuele resterende risico's. U hebt het onderwerp fraude specifiek behandeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. U hebt inmiddels een fraudebeleidsplan opgesteld en u bent gestart met een risico-inventarisatie. Ten aanzien van de continuïteit hebt u in de jaarstukken geen specifieke conclusie verwoord maar uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat u de omvang van het weerstandsvermogen in relatie tot de af te dekken risico's met een ratio 4,77 als uitstekend beoordeelt. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen signalen ontvangen die in het kader van continuïteit dienen te worden vermeld. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole. De gemeente Westerveld kent diverse specifieke uitkeringen. Het aantal neemt de laatste jaren snel toe. Dat betekent niet alleen dat de financiering van gemeenten meer en meer incidenteel plaatsvindt. De verantwoordingsdruk en controledruk nemen hierdoor ook toe. Dat vraagt extra inspanning

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

van de organisatie en van ons. In gezamenlijkheid zijn we erin geslaagd om de benodigde informatie tijdig te verwerken en te controleren. De verplichte tabel waarin wij onze bevindingen moeten rapporteren is in de bijlage opgenomen. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties voor SiSa overschrijden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: het college van burgemeester en wethouders behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, en stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken. De gemeenteraad behandelt vervolgens de jaarstukken en stelt deze vast. Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan de raad en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken de gemeente in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die wordt gedateerd op 2 juli 2024. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening"). Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Resultaat en weerstandsvermogen**
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3.1 Resultaat 2023

U hebt het boekjaar 2023 afgesloten met een positief resultaat na mutatie reserves van € 3,6 miljoen positief. De begroting na wijziging liet een resultaat zien van € 1,3 miljoen negatief. Het positieve resultaat is als “gerealiseerd resultaat” afzonderlijk zichtbaar in de balans.

Een resultaat is het verschil tussen het totaal aan baten enerzijds (bij u over 2023 € 71,5 miljoen) en het totaal aan lasten (bij u € 65,7 miljoen). Dat komt bij u neer op afgerond € 5,8 miljoen. Daarnaast heeft uw raad goedkeuring verstrekt aan een aantal mutaties op de reserves. Het saldo van de dotaties en de onttrekkingen komt uit op een toevoeging van € 2,2 miljoen. De som van het saldo van de baten en lasten van € 5,8 miljoen en deze mutaties van € 2,2 miljoen is het jaarrekeningresultaat 2023 uitgekomen op afgerond € 3,6 miljoen.

Bij de analyse van uw positieve resultaat over 2023 blijkt dat incidentele factoren een belangrijke rol hebben gespeeld. In uw jaarstukken is in de resultaatanalyse en in de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening (per programma) te zien hoe het resultaat tot stand is gekomen.

3.2 Vermogenspositie

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

De positieve resultaten brengen een toename van het eigen vermogen met zich mee. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is uitgebreid ingegaan op de risico's die de gemeente signaleert en het daarvoor benodigde en beschikbare weerstandsvermogen. U komt daarbij op een ratio van 4,77. De weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente onderkende aanwezige risico's en het daarbij benodigde weerstandscapaciteit met een totaalbedrag van afgerond € 1,8 miljoen.

Daarbij merken wij op dat de verschillende kengetallen leiden tot verschillende beoordelingen als het gaat om uw vermogenspositie. De ingeschatte risico's zijn laag en daarmee ook het berekende benodigde weerstandscapaciteit in relatie tot de omvang van de exploitatie (ongeveer 2,7%). De feitelijke uitkomsten (ook op programmaniveau) wijken meer af dan de ingeschatte risico's. Het zou kunnen zijn dat de genoemde € 1,8 miljoen aan de optimistische kant is maar ondanks dat toont u aan dat uw vermogenspositie de benodigde weerstandscapaciteit ruimschoots overtreft.

In het navolgende overzicht vatten we uw vermogenspositie samen, zowel vanuit de balans als vanuit uw exploitatie (in € 1.000):

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Vermogenspositie	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Algemene reserve	6.096	3.277
Bestemmingsreserves	16.839	13.590
Gerealiseerd resultaat	3.570	3.813
Totaal eigen vermogen	26.505	20.680
Solvabiliteit in %	41	37

Indirect kan uit de jaarrekening uw conclusie worden afgeleid dat uw vermogenspositie en uw begroting voor 2024 voor de komende tijd voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie, los van wettelijke waarborgen. Eveneens is er geen sprake van besluiten tot significante taakwijzigingen binnen uw gemeente.

De effecten van het ‘ravijnjaar’ blijven onzeker. De recente bijstellingen om het ravijn te dempen en de maatregelen die voortvloeien uit het hoofdlijnenakkoord dat tot een nieuw kabinet moet leiden, vergroten de onzekerheid in het perspectief voor de jaren na 2025.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1 Interne beheersing algemeen

In onze managementletter 2023 hebben we gemeld dat de interne beheersing binnen uw gemeente voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dat blijkt ook uit de resultaten van uw eigen interne controlewerkzaamheden. Interne beheersing is bij u belangrijk en u hebt een professionele interne controlestructuur opgezet. U staat open voor advies, maar maakt daarbij wel uw eigen afwegingen en dat is terecht. Die conclusie is bij de jaarrekeningcontrole niet veranderd.

De eisen aan de interne beheersing bij decentrale overheden nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrisico's nog beter met elkaar te verbinden. De uitgevoerde controles leiden niet alleen tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

4.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. U bent alert op fraude. U hebt het onderwerp fraude specifiek behandeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. U hebt inmiddels een fraudebeleidsplan opgesteld en u bent gestart met een risico-inventarisatie. In uw interne controles heeft het onderwerp fraude ook uw aandacht.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van wet- en regelgeving.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude met significante omvang.

4.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Naast ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants leiden de hogere inflatie, de energieprijzontwikkeling en de reactie van de deelnemende overheden hierop, tot een andere beoordeling van continuïteitsrisico's. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling.

Net als ten aanzien van het onderwerp fraude is ook rapportering in de controleverklaring over continuïteit met ingang van 2022 verplicht.

Hoewel vanwege de wettelijke waarborgen feitelijke discontinuïteit van uw gemeente als geheel niet aan de orde is, kan onder omstandigheden de financiële positie wel aanleiding zijn tot het schrappen van taken of het afstoten van activa. Ook externe ontwikkelingen zoals inflatie en beschikbaarheid van personeel zijn van invloed op de manier waarop naar uw financiële positie gekeken wordt. In onze controleverklaring is meer informatie dan voorheen opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst.

Ten aanzien van de continuïteit hebt u in de jaarstukken geen specifieke conclusie verwoord maar uit de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing blijkt dat u de omvang van het weerstandsvormen in relatie tot de af te dekken risico's met een ratio 4,77 als uitstekend beoordeeld. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen signalen ontvangen die in het kader van continuïteit dienen te worden vermeld.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.

4.4 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regelingen worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Voor een bedrag van € 561.000 openstaande bedragen specifieke uitkeringen voorgaande jaren kon door ontbrekende documentatie niet worden vastgesteld of deze terecht in de balans per 31 december 2023 zijn opgenomen. Wij hebben dit bedrag in de foutevaluatie als onzeker aangemerkt.

4.5 Rechtmatigheidsverantwoording

4.5.1 Rechtmatigheidsverantwoording: proces totstandkoming regelgevend kader

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af was. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrief 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening.

Op 12 april is door de NBA, de beroepsorganisatie van accountants, nadere guidance uitgebracht met een aantal scenario's rondom de rechtmatigheidsverantwoording en de gevolgen per scenario voor de inhoud van de controleverklaring. Als accountants betreuren we dat er lange tijd op een aantal vaktechnische fronten onduidelijkheid is geweest. Met de informatie van BZK en NBA is echter helder geworden op welke wijze organisaties en accountants de werkzaamheden voor de jaarrekening 2023 af kunnen ronden.

4.5.2 Rechtmatigheidsverantwoording: inhoudelijk

Vanaf boekjaar 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording geeft inzicht in hoeverre de gemeente Westerveld rechtmatig heeft gehandeld. Waar de accountant voorheen een oordeel vormde over de getrouwheid én rechtmatigheid van de jaarverslaggeving, beperkt de accountant zich nu tot een oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording). De accountant geeft vanaf dit moment dus geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording toetst de accountant uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is, omdat de rechtmatigheidsfouten getrouw zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het college, over de (financiële) rechtmatigheid, met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van de raad te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het college verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is bijna altijd het college dat de kaders formuleert. De raad stelt deze kaders al dan niet na enige discussie en soms met amendementen vast.

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

- Financiële verordening
- Normenkader, inclusief verantwoordingsgrens

De gemeente Westerveld heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden na veel discussie bij de regelgevende instanties nog het nodige aangepast. Om die reden worden deze kaders ook in de waarderingsgrondslagen expliciet vermeld.

Het is belangrijk dat u goed vastlegt wat u verstaat onder “tijdig informeren van de raad”.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: termijnen, grondslagen, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het tot stand komen van grotere inkoopcontracten is bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden (de aanbestedingswet). Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid. Er zijn, afgezien van de onrechtmatigheid van inkooptransacties uit hoofde van de aanbestedingswet, geen bevindingen geconstateerd in de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het voorwaardencriterium.

Aanbesteden

Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor gemeente Westerveld. De uitkomsten ten aanzien van de procesgang met betrekking tot het inkoop en aanbestedingsproces zijn gerapporteerd in de managementletter. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses over heel 2023 beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van afgerond € 190.000 aan verstrekte opdrachten en contracten als onrechtmatig moeten worden aangemerkt. Dit bedrag is lager dan 2022 toen € 327.000 als onrechtmatig is aangemerkt.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van de raad. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Uit uw eigen analyse concludeert u, terecht, dat voor € 99.000 de begrote lasten zijn overschreden. De begrotingsonrechtmatigheid op de investeringen bedraagt € 97.000.

We vinden dat uw aanpak van het begrotingscriterium past binnen de kaders van de Kadernota rechtmatigheid 2023 en goed onderbouwd is uitgevoerd.

Misbruik & oneigenlijk gebruik

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden. De gemeente Westerveld beschikt over een nota M&O en heeft in de processen maatregelen ingebouwd om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Conclusie inzake de drie criteria gezamenlijk

Met, afgerond een totaal aan afwijkingen van € 386.000 is de verantwoordingsgrens van (afgerond) € 700.000 niet, overschreden. Het college heeft daarom in de rechtmatigheidsverantwoording terecht de conclusie getrokken dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

4.6 Het maken van schattingen

4.6.1 Schattingen: algemeen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.

Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiele vaste activa, onderhanden werk in de grondexploitaties, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.6.2 Schattingen grondexploitatie

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier al contracten/overeenkomsten aan ten grondslag of niet). De waardering van grondexploitaties is in hoge mate een toekomstgerichte inschatting. Daarmee is per definitie een inherente onzekerheid in de waardering aanwezig. De laatste tijd wordt steeds meer gesproken over de haalbaarheid van nieuwbouwprojecten vanwege problemen met vergunningen, maar ook vanwege de gestegen bouwkosten en rente. Daardoor worden in Nederland projecten op dit moment uitgesteld of afgeblazen. Met deze recente ontwikkelingen is in uw waardering nog niet expliciet rekening gehouden.

4.6.3 Schattingen: Methoden en backtesting

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij verder geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Dat noemen we backtesting. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgekapt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

4.6.4 Voorziening voormalige bestuurders en personeel

De verplichtingen voor de pensioenen van wethouders zijn bij de gemeente in de balans tot uitdrukking gebracht in de voorziening voormalige bestuurders en personeel. Tot en met 2021 was voor enkele deelnemers een kapitaalverzekering bij Loyalis/ASR afgesloten. Deze verzekering is echter per 31 december 2021 beëindigd. De verdere opbouw voor deze deelnemers vindt vanaf dat moment plaats in eigen beheer van de gemeente. Bij de beëindiging is vanwege gegarandeerde rente afgesproken dat het per die datum opgebouwde kapitaal bij Loyalis/ASR blijft staan. Dit deel is daarom niet opgenomen in de voorziening in de balans van de gemeente.

4.7 Sociaal domein

4.7.1 Uitvoering PGB WMO en Jeugdwet door de SVB

Er is ten aanzien van de PGB's nog steeds sprake van "gedwongen winkelnering" voor gemeenten. De uitvoering van de PGB's geschiedt door de Sociale VerzekeringsBank (SVB). De controle op de uitvoering en de financiële verantwoording aan de gemeenten wordt gedaan door de interne accountant van de SVB. Bij de verantwoordingen over 2023 heeft deze accountantsdienst een verklaring met beperking afgegeven.

Hoewel de SVB de administratieve uitvoering van de PGB's verzorgt, doet zij zelf geen onderzoek naar de prestatielevering. Bestedingen uit hoofde van WMO en Jeugd (zowel ZiN als PGB) worden intern gecontroleerd op rechtmatigheid binnen de

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

toewijzing. Dit is onderdeel van het reguliere controleplan. Daarnaast heeft de gemeente gericht cliëntonderzoek gedaan naar de prestatielevering. Daaruit komen geen onzekerheden die uitgaan boven onze rapporteringsgrens.

Omdat de gemeente deze eigen controles heeft uitgevoerd houdt dit per saldo in dat wij als accountant van de gemeente Westerveld kunnen uitgaan van de door de SVB gemelde projectie van de “meest waarschijnlijke fout” in de uitvoering zoals opgenomen in de projectiebrieven WMO en Jeugd. Bij de “meest waarschijnlijke fout” gaat het bij gemeente Westerveld om bedragen die onder de grens van onze rapporteringstolerantie liggen.

4.7.2 CAK verantwoordelijk voor de inning van de eigen bijdragen

In verschillende gevallen zijn de mensen aan wie ondersteuning wordt toegekend een eigen bijdrage verschuldigd. Stichting Centraal Administratie Kantoor AWBZ (CAK) is de instantie die de berekening en inning van de eigen bijdrage verzorgt en deze doorbetaalt aan de gemeente. Net als bij de uitvoering van de PGB's zijn gemeenten verplicht het CAK in te schakelen en heeft men niet de keuze om het zelf ter hand te nemen.

Gemeenten hebben geen inzicht in de berekening van de hoogte van de eigen bijdrage en kunnen daar dus ook geen verantwoordelijkheid voor dragen. Systeemtechnisch betekent dit dat gemeenten alleen verantwoordelijk zijn voor de aanmelding van cliënten bij het CAK. In de Kadernota rechtmatigheid is aangegeven dat de juistheid en de volledigheid van de eigen bijdrage niet vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en daarmee ook niet onder de reikwijdte van uw rechtmatigheidsverantwoording.

Dat neemt niet weg dat de gemeente Westerveld wel zelf moet waarborgen dat cliënten zijn aangemeld bij het CAK. Hierop controleert u zelf niet systematisch, maar per jaareinde heeft u middels verbandscontroles wel vastgesteld dat alle cliënten zijn aangemeld. Uit onze werkzaamheden blijken geen tekortkomingen. Wij adviseren u periodiek na te gaan of cliënten allemaal bekend zijn bij het CAK.

4.7.3 Wmo en Jeugdwet, zorg in natura

De gemeente verstrekt zorg op basis van door de gemeente zelf vast te stellen indicaties (Wmo), dan wel op basis van doorverwijzingen door daartoe bevoegde professionals (Jeugdwet). Er is uiteraard in de loop van het jaar het nodige contact tussen gemeente en zorgaanbieders, en tussen gemeente en cliënten, in belangrijke mate via elektronisch berichtenverkeer. Intern worden controles uitgevoerd om de rechtmatigheid van de bestedingen en verstrekkingen uit hoofde van WMO en Jeugdwet vast te stellen. Controles op WMO en Jeugdzorg bestedingen hebben niet tot bevindingen geleid die groter zijn dan de rapporteringsgrens.

Als sluitstuk ontvangt de gemeente na afloop van het boekjaar van de zorgleveranciers productieverantwoordingen, waarbij boven een afgesproken grens een controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder vereist is. De gemeente analyseert de ontvangen verantwoordingen en controleverklaringen, legt verbanden met de eigen gemeentelijke administratie, klachtenregistraties, contacten met zorgaanbieders en cliënten en vormt zich op basis van het totaal van deze informatie een oordeel over de vraag of de zorg in voldoende mate is geleverd en daarmee de zorgkosten rechtmatig zijn betaald.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Wij hebben deze analyses van de gemeente beoordeeld en constateren dat als gevolg van administratieve verschillen en ontbrekende verantwoordingen bij zorgaanbieders sprake is van onzekerheden van afgerond € 63.000. Dit bedrag ziet voornamelijk toe op ontbrekende informatie van zorgaanbieders. Om uiteenlopende redenen is onvoldoende informatie beschikbaar om de juistheid van de gedeclareerde ondersteuning vast te stellen. Wij hebben dit meegewogen in de foutenevaluatie in hoofdstuk 5.

4.7.4 Beschermd Wonen

De verantwoordelijkheid voor het toekennen en aanschaffen van zorg op gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang is belegd bij diverse centrumgemeenten, in uw geval de gemeente Assen. De werkelijke kosten die een centrumgemeente maakt zijn vaak niet gelijk aan het budget dat zij ontvangt vanuit het Rijk. Daarom maken gemeenten in een regio onderling afspraken over een (jaarlijkse) verrekening van een tekort of overschot op dit budget. De definitieve verdeling van het overschot is voor de gemeente Westerveld afgerond € 41.000 lager uitgevallen dan waar in de voorlopige afrekening rekening mee gehouden was. In de definitieve jaarrekening is deze lagere bate niet verwerkt. Wij hebben dit bedrag daarom als fout meegewogen in de foutenevaluatie in hoofdstuk 5.

4.7.5 Participatiewet

Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet brengen geen fouten en onzekerheden boven de rapporteringstoleranties naar voren. Noch ten aanzien van de dossiercontroles, noch ten aanzien van de baten, lasten en balansmutaties zijn er zaken geconstateerd die in dit verslag onder uw aandacht moeten worden gebracht. Onze bevindingen sluiten aan op de uitkomsten van de interne controle.

4.8 Grondexploitatie

De balanswaarde van de voorraad gronden bedraagt ultimo 2023 € 1,0 miljoen, waar dat ultimo 2022 € 0,8 miljoen betrof. De omvang van de grondexploitaties is in 2023 gering. Er zijn, mede op grond van de Woondeal, echter wel plannen voor nieuwe projecten in de nabije toekomst. Voor 2023 is een belangrijk feit dat de voorziening die in voorgaande jaren is genomen op het project Vledder Noord fase 1b ad € 1 miljoen in 2023 op grond van herrekeningen kon worden teruggebracht met € 0,4 miljoen tot een stand per 31 december 2023 van € 0,6 miljoen.

We hebben vastgesteld dat de gemeente Westerveld in 2023 de voorgeschreven methode van winstneming juist heeft toegepast. Op grond van de percentage of completion methode hebt u in 2023 € 0,6 miljoen winst genomen.

De balanswaarde betreft per 31 december 2023 een relatief gering bedrag, zowel ten opzichte van het balanstotaal als ten opzichte van de totale baten van de gemeente (ongeveer 1,5%).

In uw plannen voor de toekomst geeft u aan dat in toekomstige complexen relatief veel sociale woningbouw of betaalbare koop zal worden gerealiseerd. Dit zal naar verwachting een drukkend effect hebben op het financiële resultaat van de complexen.

Het is onze rol en verantwoordelijkheid om op basis van de beschikbare informatie, documentatie en verwachtingen van betrokkenen een oordeel te vormen over uw balanswaardering. De controle geeft ons verder geen aanleiding tot het maken van opmerkingen in deze rapportage.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.9 Fiscale aandachtspunten

Voor de gemeente Westerveld zijn een aantal fiscale aandachtspunten te onderkennen. Vanwege de beperkte hoeveelheid en omvang van eventueel belastbare activiteiten, zoals grondexploitatie is vennootschapsbelasting voor u geen groot thema. De belastbare winst is beperkt en u loopt in de pas met het doen van aangiften. Net als veel andere gemeenten is sprake van een inherente vertraging in het definitief maken van aangiften en de reactie van de Belastingdienst daarop. De omvang van de hieruit voortvloeiende onzekerheid is echter beperkt.

4.10 Leges omgevingsvergunningen

Ten aanzien van de omgevingsvergunningen hebben wij geconstateerd dat u legesopbrengsten toerekent op basis van de besluitdatum van de vergunning. Echter is in uw leges verordening opgenomen dat leges worden geheven voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Op verzoek van ons heeft u daarom een analyse gemaakt van de ultimo 2023 nog niet afgeronde aanvragen. Op grond van deze analyse concludeert u dat de omvang van de in 2024 gefactureerde leges, waarvan de aanvraag in 2023 in behandeling is genomen € 207.000 bedraagt. Wij hebben dit bedrag daarom als fout meegewogen in de foutenevaluatie in hoofdstuk 5.

Wij constateren daarnaast dat er in uw interne registratie van de legesaanvragen onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om de verwachte opbrengst te bepalen, omdat bijvoorbeeld de bouwsommen en leges niet daar geregistreerd worden. Wij adviseren u om het registratieproces aan te scherpen, zodat te allen tijde een verwachting kan worden gevormd ten aanzien van de nog te ontvangen legesopbrengsten en deze tijdig kunnen worden verwerkt. Wij hebben begrepen dat u vanaf boekjaar 2024 gebruik maakt van een nieuw systeem, waarin deze gegevens beschikbaar zijn.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- [Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen](#)
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 700.000. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 2.100.000. Uw eigen door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording sluit aan op de marge van 1%.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 35.000. Zoals bekend geven wij met ingang van 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af, u vindt daarom in de tabel hierna geen weergave meer van bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controlebevindingen
- [Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen](#)
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Niet-gecorrigeerde controleverschillen in euro's	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Definitieve afrekening Beschermd Wonen wijkt af van de balanspost (paragraaf 4.7.4)	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000
Opbrengst omgevingsvergunningen 2023 maar in 2024 afgehandeld niet als opbrengst verantwoord (paragraaf 4.10)	€ 207.000	€ 207.000	€ 207.000
Totaal verschillen getrouwheid	€ 248.000	€ 248.000	€ 248.000
Ontbreken verantwoordingsinformatie prestatielevering WMO en Jeugdwet (paragraaf 4.7.3)	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Openstaande bedragen specifieke uitkeringen voorgaande jaren waarvan niet kon worden vastgesteld of deze terecht in de balans per 31 december 2023 zijn opgenomen (paragraaf 4.4)	€ 561.000	€ 561.000	€ 561.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	€ 624.000	€ 624.000	€ 624.000

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Overige onderwerpen

6.1 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6.2 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de gemeente Westerveld en de accountant in het controleproces.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met inachtneming van Nederlands recht, waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het college om, onder toezicht van de raad, voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het college aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het college aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de gemeente. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

–

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeente Westerveld voldoende is gewaarborgd.

Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de gemeente Westerveld voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Bijlagen:

1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen
2. Getekende controleverklaring
3. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
4. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2023 GEMEENTE WESTERVELD

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	NVT	NVT	NVT
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	NVT	NVT	NVT
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen	NVT	NVT	NVT
BZK C55	Aanpak energie armoede	NVT	NVT	NVT
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	NVT	NVT	NVT
BZK C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT
Prov. Overijssel C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	NVT	NVT	NVT
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	NVT	NVT	NVT
BZK C94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	NVT	NVT	NVT
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	NVT	NVT	NVT
OCW D14	Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	NVT	NVT	NVT
DRE DRE2C	Brinkenplan Diever op dreef, aanvraag 2021	NVT	NVT	NVT
IenW E44B	Verlening subsidie Tijdelijke impuls Klimaatadaptie 2021	NVT	NVT	NVT
Prov. Drenthe E44B	Verlening subsidie Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	NVT	NVT	NVT
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	NVT	NVT	NVT
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid (CDOKE)	NVT	NVT	NVT
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	NVT	NVT	NVT
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2023	NVT	NVT	NVT
VWS H4	Specifieke uitkering stimulering sport	NVT	NVT	NVT
VWS H8	Specifieke uitkering Regeling Sportakkoord 2020-2022	NVT	NVT	NVT
VWS H12	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	NVT	NVT	NVT
VWS H27B	Specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2023, met centraal persoon	NVT	NVT	NVT
VWS H30	Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	NVT	NVT	NVT
VWS H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	NVT	NVT	NVT

	Oordeel
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend